

KARIÉRNÍ CENTRA 2030

STRATEGIE ROZVOJE

Dokument je výstupem společného jednání zástupců kariérních center z dvaceti českých vysokých škol, které proběhlo v rámci Setkání kariérních center v září 2020 v Ostravě na VŠB – Technické univerzitě Ostrava.

OBSAH

Obsah	2
Úvod	3
Provázanost a východiska	5
Vize	6
Prioritní cíle a jednotlivé činnosti	7
Závěr	9
Zdroje	10

ÚVOD

Kariérní centrum (dále KC) je dnes standardní součástí moderních světových univerzit, jejíž prioritou je kariérní rozvoj studentů a absolventů. Na základě již proběhlých setkání kariérních center a dotazníkového šetření víme, že pozice KC na českých univerzitách není příliš silná a ustálená. Mezi nejvýznamnější důvody patří:

- krátká tradice,
- nízké povědomí o jejich činnosti a existenci (u studentů, veřejnosti i vedení univerzit),
- roztříštěnost činností jednotlivých KC,
- nízká míra vzájemné spolupráce KC,
- mediální neznalost problematiky KC,
- chybějící zdroj inspirace pro začínající nebo rozvíjející se KC ohledně toho, jak a proč by mělo KC fungovat.

Proč kariérní centra existují?

PODPORUJÍ STUDENTY V PŘECHODU NA TRH PRÁCE

Doplňují akademickou přípravu o dovednosti, které usnadní přechod z role studenta do role samostatně plně fungujícího člena společnosti. Přejímají mnohdy opomíjený úkol společnosti, kterým je právě příprava na toto období výrazné změny. Připravují studenta tak, aby měl při vstupu na trh práce realistická očekávání, dobře definované cíle a dokázal se v novém prostředí dobře orientovat.

JSOU VSTUPNÍM BODEM PRO ZAMĚSTNAVATELE

Kariérní centra slouží zaměstnavatelům jako vstupní brána ke studentům, a to již během studia. Je důležité, aby byl bez ohledu na organizační strukturu univerzity stanoven jeden konkrétní subjekt nesoucí napříč univerzitami podobnou funkci. Kariérní centrum tak plní transparentní funkci zprostředkovatele kontaktu mezi soukromým, veřejným a neziskovým sektorem (tedy zaměstnavateli) a studenty.

JSOU ZPROSTŘEDKOVATELÉ AKTUÁLNÍCH TRENDŮ NA TRHU PRÁCE

Kariérní centra pružně reagují na změny na trhu práce, které mají dopad na uplatnitelnost studentů. V rychle se měnících podmínkách poskytují aktuální informace např. v oblastech vlastní prezentace (CV, LinkedIn) nebo zvládání pracovních pohovorů. Zprostředkovává také další dodatečné informace, které mají dopad na studentovo působení na trhu práce. V důsledku lepší uplatnitelnosti pak napomáhají ke zvýšení hodnoty studia na dané univerzitě.

JSOU PROSTŘEDNÍKEM MEZI STUDENTY, ZAMĚSTNAVATELI A UNIVERZITOU

Jako prostřední článek umožňují svými službami komplexní rozvoj studentů na základě potřeb všech tří cílových skupin a díky aktivní spolupráci s jednotlivými fakultami a dalšími útvary univerzity. K tvrdým dovednostem tak přidávají složku individuální, která umožňuje studentům lepší sebepoznání v oblasti svých silných stránek, možností rozvoje nebo osobních preferencí.

ZAJIŠŤUJÍ KLADNOU PREZENTACI STUDENTŮ NAVENEK

Díky komplexní nabídce rozvojových služeb a akcí podporují připravenost studentů na trh práce a tím vytvářejí dobrý obraz studentů u zaměstnavatelů. Mohou napomáhat také statistickým zpracováním údajů o absolventské úspěšnosti, čímž mohou mimo jiné podpořit akreditační proces studijních programů.

PROVÁZANOST A VÝCHODISKA

Dokument strategie kariérních center navazuje na již proběhlá setkání a diskuze a zároveň čerpá ze zahraničních zkušeností a trendů. Je provázán s dokumentem „Strategický záměr Ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 z června 2020“. Rozpracovává především ty oblasti, které jsou nejvíce relevantní pro samotná kariérní centra. V rámci zmíněného dokumentu to jsou zejména tyto prioritní cíle:

1. Rozvíjet kompetence přímo relevantní pro život a praxi v 21. století.
2. Budovat kapacity pro strategické řízení vysokého školství.

V prioritním cíli číslo jedna se jedná především o operativní cíle „Posilovat vazbu studia na praxi a přípravu na budoucí povolání“.

V prioritním cíli číslo dva se jedná především o „Podporovat spolupráci a výměnu zkušeností mezi vysokými školami a rozvoj kapacit pro strategické řízení na národní úrovni“.

Neméně důležitá jsou také další významná témata ve zmíněném dokumentu, především pak „Nesoulad dispozic uchazečů o vysokoškolské studium s očekáváním vysokých škol, připravenost maturantů pro vysokoškolské studium, přizpůsobení podoby studia jejich potřebám, kariérní poradenství a informační podpora uchazečů při volbě studijních programů“.

Tento dokument má za cíl iniciovat diskusi o změně současné situace. Má nastartovat proces vytváření finální verze vzájemné strategie, kterou společně budeme komunikovat a průběžně aktualizovat.

Po diskusi a schválení by se měl dokument stát základním koncepčním materiálem pro kariérní centra, který vytyčuje priority a představuje jednotlivé strategické cíle, které si každé kariérní centrum může rozpracovat do vlastních aktivit a programů. Strategie kariérních center bude po schválení považována za živý dokument, který se bude každoročně aktualizovat na společných setkáních.

VIZE

Stanovená vize je navržena tak, aby umožňovala její individuální zpracování na základě rozdílnosti jednotlivých center a univerzit. V návaznosti na výše uvedené se tak jedná o návrh standardu, který by měla kariérní centra naplňovat.

Kariérní centra budou v roce 2030 standardní součástí univerzit a:

- vytvoří stabilní propojení univerzity a jejich studentů se zaměstnavateli;
- budou primárním nástrojem zaměstnavatelů při náboru vysokoškolsky vzdělaných uchazečů;
- ulehčí studentům proces hledání prvního zaměstnání po skončení studia;
- výrazně posílí značku univerzity jako moderní světové akademické instituce;
- jsou součástí dlouhodobé strategie univerzity;
- spolupracují s ostatními kariérními centry, navzájem si sdílí služby, jsou otevřená novým trendům a stále obor dohromady posouvají dál;
- jsou evidence-based – veškeré aktivity jsou založené na výzkumem podložených datech.

Takto fungující pracoviště bude sloužit jako znak dobré spolupráce univerzity s praxí a nadstandardní péče o studenty. Tím nejen podpoří dobré jméno univerzity samotné, ale především zvýší uplatnitelnost studentů a tím i zájem uchazečů o studium.

PRIORITNÍ CÍLE A JEDNOTLIVÉ ČINNOSTI

Seřazení jednotlivých strategických cílů odpovídá posloupnosti jejich plnění. Je přirozené, že nejdříve by se kariérní centra měla soustředit na jejich primární cílovou skupinu, což jsou studenti a absolventi vysokých škol a jejich propojení s univerzitou a zaměstnavateli za účelem přípravy na trh práce. Až po úspěchu a dodání komplexních služeb studentům v této oblasti se mohou zaměřit na medializaci oboru, zvýšení informovanosti managementu univerzit či v neposlední řadě také na zvýšení role kariérního centra vůči zájemcům o studium.

1. PŘÍPRAVA STUDENTŮ NA VSTUP NA TRH PRÁCE

- Nabízet další vzdělávání nad rámec rozvrhu, např. v oblasti měkkých dovedností, nicméně vždy v reakci na potřeby trhu práce.
- Nabízet aktivity podporující sebepoznání či ujasnění si vlastních silných či slabých stránek studentů, např. v rámci poradenství, kurzů, konzultací apod.
- Podporovat osobní rozvoj studentů.
- Umožnit studentům testování svých schopností / dovedností, což spočívá především v získání zpětné vazby na kompetence využitelné v praxi.
- Poskytovat studentům základní znalost o pracovním trhu (např. základy pracovního práva, reálný odhad nástupní mzdy apod.).
- Pomoci studentům získat více informací o jednotlivých pracovních oborech a konkrétních pozicích tak, aby přesně věděli, co je na budoucí pozici čeká.

2. ZVÝŠENÍ VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCE KARIÉRNÍCH CENTER

- Vytvořit efektivní platformu pro spolupráci a sdílení napříč všemi kariérními centry v České i Slovenské republice.
- Sdílení dobré praxe v rámci nově vzniklé platformy.
- Sdílení průzkumů potřeb, očekávání etc. studentů, zaměstnavatelů či univerzit.
- Sdílení metodiky v oblasti kariérního poradenství a odborných psychologických metod.
- Pravidelné setkávání na každoročním Setkání kariérních center.
- Spolupráce při pořádání událostí, konferencí a dalších akcí týkající se kariérní tematiky.
- Pravidelná setkávání, čerpání inspirace a budování vztahů s kariérními centry mimo ČR a SROV.

3. NAVAZOVÁNÍ A ROZVOJ VZTAHŮ SE ZAMĚSTNAVATELI

- Vytvořit jednotný kontaktní bod, skrze který mohou zaměstnavatelé komunikovat s univerzitou i studenty.
- Nabízet strukturované programy, kde se zaměstnavatelé mohou potkávat se studenty s vyváženým přínosem pro zaměstnavatele i studenta.
- Spolupráce se zaměstnavateli na zpracování průzkumů trhu práce a požadavků na studenty.
- Kariérní centra se stanou partnery zaměstnavatelů a primárním nástrojem při náboru vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců.

4. MEDIALIZACE PROBLEMATIKY KARIÉRNÍCH CENTER NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A ZVÝŠENÍ INFORMOVANOSTI MANAGEMENTU UNIVERZIT

- Publikovat vlastní průzkumy potřeb a očekávání studentů, zaměstnavatelů a univerzity.
- Sledovat aktuální i dlouhodobé potřeby zaměstnavatelů, zejména v oblasti připravenosti studentů na trh práce a v oblasti měkkých dovedností.
- Informovat studenty a univerzitu o aktuálních trendech na trhu práce.
- Publikovat odborné články týkající se kariérního poradenství.

5. ZVÝŠENÍ ROLE KARIÉRNÍHO CENTRA V OBECNÉ STRATEGII UNIVERZITY VŮČI ZÁJEMCŮM O STUDIUM

- Přesná specifikace studijních programů, překládání oborů do „lidštiny“ – upřesnění přenositelných kompetencí.
- Popis uplatnitelnosti jednotlivých oborů, popis jednotlivých zaměstnání (i mimo studovaný obor).
- Spolupráce kariérního centra při realizaci kampaně na uchazeče v podobě poskytování relevantních dat z průzkumů.

ZÁVĚR

V tomto dokumentu jsme shrnuli jedny z hlavních bodů, které kariérní centra na českých univerzitách řeší, stejně jako univerzální argumenty pro jejich existenci. V další části jsme pak sestavili návrh společných stanovisek, vize a cílů pro vzájemnou spolupráci kariérních center napříč Českou a Slovenskou republikou.

ZDROJE

1. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+ [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>
2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Strategický záměr ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/strategicky-zamer-ministerstva-pro-oblast-vs-na-obdobi-od>
3. Středisko vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy ve spolupráci s Centrem. Souhrnná zpráva o šetření Absolvent 2018 [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/publikace-souhrnne-zpravy-o-setreni-absolvent-2018>